

maa forholde sig saaledes, og det er derfor meget fornuftigt, at disse Brigadefredsde tage hver sin Deel af Bornholms Amt; men deraf følger ingenlunde, at det Samme skal være Tilfældet med Udskrivningskredsene. Det er en stor Besynderlighed, naar de danske Udskrivningskredsde ellers ere over 100 Qvadratmile store, da at underkaste denne lille D, der ikke er mere end 10 Qvadratmile, 2 Udskrivningschefer og 6 Vægdsforstandere. Efter min Opfattelse er dette urimeligt, og jeg troer, ligesom den ærede sidste Taler, at man vel kunde paalægge Commandanten uden Vedertag at overtage disse Udskrivningsforretninger. Ingen kan udføre dem saa godt som han, saavel naar man tager Hensyn til Controllen, som til hurtig Indkaldelse, som ogsaa til de Søfarendes Etilling. Jeg skal ganske kort udtale mig herom. Der bestaaer det Forhold paa Bornholm, at Ingen, der er i Væbningen — og det ere Alle fra Confirmationen til 50 Aars Alderen — kan forlade Den uden at faae et saakaldet Permissionspas hos Commandanten; det er en Bestemmelse, som i den Grad er gaaet over i Blodet paa Befolkningen, at det saa at sige aldrig skeer, at Noget overtræder denne gamle Befaling. Det vil let sees, at naar paa Bornholm Commandanten baade var Udskrivningschef og Vægdsforstander — et lignende Forhold som i Kjøbenhavn —, vilde man, ved at holde denne Sædvane i Hævd, have den allerbedste Control, man kunde faae. Den Værnepligtige, der vil forlade Den, vil, naar han melder sig hos Commandanten, tillige træffe Vægdsforstanderen. Fremdeles vil det med Hensyn til hurtig Indkaldelse sees, at naar der fra Udskrivningscheferne skal corresponderes med Vægdsforstanderne, og der fra disse, som tillige ere Politimestre, og som derfor gjerne kunne være borte ved Skovauktioner eller i andre Forretninger, skal sendes Bud til Vægdsmanden, og denne derefter opsøge vedkommende Værnepligtige, vil dette tage meget lang Tid; i Almindelighed vil der vel gaae 2 til 3 Dage, inden man faaer fat paa Vedkommende. Naar man derimod henlægger Indkaldelsen til Commandanten, vil denne ved Hjælp af en ligeledes fra gammel Tid bestaaende hen-

„Commandantens ribende Postkæde“, kunne i Løbet af nogle Timer have hvilkensomhelst Mand staaende for sig. Ved Hjælp af Postkæden sender han Bud til vedkommende Afdelingschef, som tillige er Vægdsmand, og som med Lethed faaer fat i enhver ham underlagt Værnepligtig. — Med Hensyn til de Søfarende paa Bornholm vil det ogsaa let erkjendes, at det er en stor Ulempe, at, naar en Mand kommer hjem med sin Søfartsbog og skal forfremmes til Befaren, at da dette ikke kan skee paa Stedet, men at Bogen først skal sendes til Kjøbenhavn. Han vil nemlig ofte komme hjem paa saadanne Tider, at han kunde slippe bort igjen, naar han strax havde sin Søfartsbog, men naar denne først skal til Kjøbenhavn, hvor man — det kan jeg forjætte Dem om — paa ingen Maade er vant til at sidde at expedere Bornholmerne først, men hvor man tager de bornholmske Sager meget roligt og sindigt, saa faaer han den maastee ikke, førend Veiligheden for ham til at komme bort ikke længere er tilstede. Deraf følger Noget, som jeg ikke anseer for aldeles lovligt, nemlig at man undertiden har tilladt en saadan Mand at gaae i Fart uden Søfartsbog, imod at man gav ham en Kap Papir, hvorpaa stod: Denne Mand har sin Søfartsbog, men den er hos Udskrivningschefen i Kjøbenhavn. Af de nævnte Grunde troer jeg derfor, at det maa indrettes saaledes, at Udskrivningschefen for Bornholm boer paa Stedet, hvad enten man nu vil benytte Commandanten eller hvilkensomhelst Anden til at udføre hans Forretning. Med Hensyn til Befolkningen vilde det ogsaa være urimeligt, om man ikke traf en saadan Bestemmelse. De nuværende Politimestre paa Bornholm have, indtil den sidste Værnepligtstov blev givet, aldrig haft at gjøre med Udskrivningen; de overtog dengang velvilligt de Forretninger, som hørte dertil, men vel at mærke gjaldt dengang Udskrivningen kun de udenfor Bornholm fødte, saa at der til Hæren hidtil kun derovre aarligt er udsrevet 1 eller 2 Mand og undertiden slet ingen. Denne Forretning kunde de sagtens overtage uden Vedertag, men nu stiller Sagen sig anderledes; nu vilde de utvivlsomt gjøre Fordring paa Godtgjørelse for at besørge